

загальнолюдських цінностях, він сміливо радив учителям і батькам керуватися прийнятим правилом і спонукати учнів до вивчення цінностей, до глибокого їх розуміння і усвідомлення.

Висновок: Олександр Антонович своїми педагогічними поглядами, ідеями і практичною діяльністю набагато випередив свій час. Працюючи в умовах загального й актуального, на той час, рівня педагогічної культури, він впроваджував в одній школі навчально-виховну програму, націлену на майбутнє. В цьому й проявився педагогічний талант Олександра Антоновича.

Здавалося б, крізь тогочасні усталені норми та стереотипне мислення важко було придумати щось нове, небачене, але Олександр Антонович мав нестандартні підходи, «романтику» і саме тому йому вдалося вивести педагогіку на новий рівень, не бачений до цього ніде.

У нашому дослідженні ми приходимо до висновку, що Олександром Антоновичем Захаренком була створена геніальна, унікальна педагогічна система, яка довго була взірцем не тільки для вітчизняної педагогічної думки, а й для педагогів далеко зарубіжжя. І, що не менш важливо, концепція, суть та складники цієї системи були, залишаються і будуть актуальними ще тривалий час. Тому ми маємо пишатися, що саме наша, Черкаська, земля подарувала Україні і світові загалом цього Великого Педагога.

Список використаних джерел

1. Захаренко О. А. Поради колезі, народжені в школі над Россю. – Черкаси, 2005. – 35 с.2
2. Захаренко О. А., Мазурик С. М. Школа над Россю. – Київ: Рад. шк., 1979. – 209 с.

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук, доцент Захаренко С. О.

Мандрика В. Ю.

Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького

МІСЦЕ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ У ВИХОВАННІ ПІДЛІТКА: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

У сучасному світі все більшого розвитку набуває мережа Інтернет. Тому Інтернет та комп'ютери все більше входять до нашого повсякденного життя. Але для більшості людей Інтернет є засобом для розваг, пошуку інформації, і найголовніше засобом спілкування. Саме це і приваблює сучасного підлітка в інтернеті. Але як відомо у будь-якого винаходу є як переваги так і недоліки.

Під соціальною мережею розуміємо інтерактивний багатокористувацький веб-сайт, зміст якого наповнюється самими учасниками мережі. Термін «соціальна мережа» було введено в обіг у 1954 році англійським соціологом Барнсом у збірці робіт «Людські стосунки» для позначення спільноти людей, об'єднаних однаковими інтересами, уподобаннями, або тих, хто має інші причини для безпосереднього спілкування між собою. Багато хто задається питанням: чому підлітки замінюють живе спілкування соціальними мережами? Адже все більше користувачів соціальних мереж вважають, що краще провести зайву годину в Інтернеті, а не зустрітися з друзями чи погуляти з однокласниками.

Розглянемо детальніше основні плюси соціальних мереж:

1. Соціальні мережі надають можливість спілкування з однокласниками, родичами, друзями, які живуть в іншому місті, чи країні.

2. Можна використовувати соціальні мережі, як засіб для саморозвитку. Тут можна подивитися пізнавальний фільм, послухати музику, читати книги, вивчати іноземні мови. Також в соціальних мережах існують тематичні групи, де можна знайти інформацію, яка вас цікавить.

3. Поряд з цим, соціальні мережі можуть допомогти під час навчального процесу. З їх допомогою можна обмінюватися конспектами лекцій, завданнями з лабораторних робіт та іншою корисною інформацією.

4. Приємне проведення часу. Тут можна дійсно відпочити після важкого робочого дня не витрачаючись ні на що.

5. Пошук натхнення та нових ідей. Можна почерпнути корисну для себе інформацію.

6. Можливості. Сьогодні вже не дикість заробляти гроші в соціальних мережах. Якщо ти популярний, твоя сторінка користується великим попитом, то на цьому можна заробити непогані гроші. Крім того, є шанс познайомитися з відомими, впливовими людьми в різних областях: фотографи, вчені, моделі і модельєри, музиканти, продюсери і так далі. Іншими словами можна розкрутитися, якщо мати певні навички і прагнення.

Соціальні мережі надали можливість використовувати велику кількість інформації, розвиватися, самовдосконалюватися і заробляти.

А тепер розглянемо детально недоліки користування Інтернетом:

1. Через величезну кількість непотрібної інформації, збільшується кількість проведених годин у соціальних мережах. Таке довге проведення негативно впливає на організм, а саме навантажує нервову систему.

2. Також може змінюватися гормональний фон в результаті залежності від інтернету. Наприклад, в момент перевірки соціальних мереж сильніше виділяється гормон окситоцин, який відповідальний за почуття співпереживання;

3. Втрачання реального навичку спілкування, Листуючись в соцмережах, люди часто не дотримуються правила граматики і пунктуації, використовують обмежений словниковий запас, емоції замінюються смайликами - все це негативно позначається на спілкуванні в реальному світі.

4. Інтернет-залежність – психологічний розлад, який може стати причиною виникнення різних комплексів. Для того, щоб цього не трапилось, потрібно дозвано дитині дозволяти користуватися Інтернетом. Якщо підліток прореагував агресивно на заборону, то потрібно вжити заходів.

5. Шахрайство. Через соціальні мережі можна познайомитися з багатьма людьми. Проблема в тому, що тут немає гарантій того, що людина буде справжнім. Шахраї, злочинці - кого тільки тут немає. Але найжахливіше в тому, що на подібні «вудки» клюють не тільки дорослі, а й діти.

6. Зниження самооцінки. Коли у однокласників в соціальних мережах висвічується 3000 друзів, деяким дітям також хочеться бути настільки ж популярними. Але не завжди спрямовані в цей бік зусилля виправдовуються. Багатьом просто не вдається набрати навіть 1000 друзів. Ці діти і підлітки сильно страждають через свого статусу в інтернеті, їм хочеться бути відомими, популярними, але це не завжди можливо, що призводить до розвитку комплексів.

Безперечно, соціальні мережі впливають на людину. Головне, з розумом підходити до всього: не варто витрачати даремно свій час, адже час - це найцінніше, що ми маємо. Необхідно правильно використовувати ті можливості, які надані нам інтернетом.

Отже, інтернет-спілкування має доповнювати життя, а не бути основою всієї нашої діяльності! Соціальні мережі можуть принести багато користі. Але зловживання може привести до залежності, втрати уваги, трати часу, відчуження і отупіння. Соціальні мережі мають як позитивні, так і негативні аспекти їхнього використання. Саме тому велике значення займає профілактика Інтернет-залежності, яка пов'язана з виявленням та виправленням негативних інформаційних, педагогічних, психологічних факторів, що зумовлюють відхилення в психічному і соціальному розвитку дітей та молоді.

Список використаних джерел і літератури

1. Позитивний та негативний вплив соціальних мереж [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://sites.google.com/site/socialnimeregi/pozitivnij-ta-negativnij-vpliv-socialnih-merez>.

2. Гнатюк Р. Соціальні мережі: співвідношення позитиву і негативу? [Електронний ресурс] / Р. Гнатюк – Режим доступу до ресурсу: <https://zn.ua/ukr/family/socialni-merezhi-spivvidnoshennya-pozitivu-i-negativu.html>.

3. Кузьмич С. Соціальні мережі: переваги та недоліки [Електронний ресурс] / С. Кузьмич – Режим доступу до ресурсу: <https://ij.ogo.ua/ya-zhurnalist/sotsmerezhi-perevagi-ta-nedoliki/>.

4. Плюси і мінуси соціальних мереж [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://plusiminusi.ru/plyusy-i-minusy-socialnyx-setej/>.

Науковий керівник: к. пед. н. Лещенко І. Т.

Маруцак І. В.

Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького

РОЛЬ СІМ'Ї У МОРАЛЬНОМУ ВИХОВАННІ ТА ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ

У сучасному світі, коли нові тенденції набувають поширення серед суспільства, нові норми поведінки набувають популярності, методи виховання молодого покоління видозмінюються, суспільна орієнтація виокремлює нові шляхи розвитку, роль сім'ї теж зазнає певних змін. Впродовж останніх років спостерігається криза інституту родинних зв'язків. Тому, слід проаналізувати роль сім'ї у процесах формування особистості та виокремити деякі моменти.

Слід пам'ятати, що через кілька років більшість з сучасних молодих людей, що є сформованими особами зі своїми цінностями, опиняться на місці вже своїх батьків. Кожен для себе буде обирати принципи виховання своїх дітей, але істина залишається незмінна. Сім'я є найважливішою основою для формування та виховання особистості дитини. Тобто, наших подальших вподобань, норм поведінки, рис характеру, уявлення про світ, вміння розрізняти добро й зло. Звичайно, родина має фундаментальне значення для розвитку, формування та виховання майбутньої особи, але в цих процесах активну участь також беруть навчальні заклади, надбання кіномистецтва та літератури, засоби масової інформації (дивлячись на активні процеси глобалізації в XXI ст, це цілком закономірно) та низка інших факторів.

До питань взаємовідносин та значення сім'ї у вихованні дитини звертались багато вітчизняних та закордонних педагогічних майстрів: Я.А. Коменський, Й.Г. Песталоцці, Ж. Ж Руссо, К.Д. Ушинський, Г. С. Сковорода, О.В. Духнович, С.Ф. Русова, В.О. Сухомлинський, А.С. Макаренко, О.А. Захаренко, О.Є. Матвійчук та інші.

Варто зауважити, що становлення особистості дитини на пряму залежить від тих духовних та матеріальних умов, в яких вона зростає. Рівень освіченості батьків, їх духовна складова, цілі в житті, прийняті норми поведінки та ставлення до себе – усе це формує майбутні уявлення дитини про навколишній світ. Атмосфера в родині визначає її пріоритети та методи виховання. Культура взаємин між дітьми та батьками не може бути нав'язаною, вона є наслідком нашого свідомого вибору, досвіду та переконань, що формуються впродовж життя.

На жаль, на сучасному етапі розвитку суспільства частина молодих батьків допускаються помилок у процесі виховання, через свою психологічну неготовність до створення сім'ї, низьке матеріальне забезпечення, відсутність повноцінного духовного розвитку та інші причин. Можна виділити два основні моменти, що конкретизують характер проблем виховання:

По-перше, це може бути авторитарний стиль виховання, (що спостерігається “як норма” у старшого покоління радянських часів), необґрунтовані покарання різного характеру (тілесні ушкодження, психологічний тиск тощо), потурання примх, нездатність відповідно реагувати на конкретні ситуації (емоційна незрілість самих батьків).

По-друге, ігнорування проблем у своїй родині, як матеріального, так і духовного характеру, небажання щось змінювати чи елементарно придивитись до своєї дитини уважніше. Дивлячись на стрімку лінійну модель розвитку нашого суспільства, це найбільша помилка. Часто батьки не здатні або ж “не розуміють” почуттів, емоцій та переживань своїх дітей. Якщо дитина бачить хоча б, зацікавленість у свій бік щодо її емоційного стану то на